

REPORTAGE Bingoën, klaverjassen Jezelf kunnen zijn in het verzorgingshuis

JONATHAN MAAS
AMSTERDAM

De zorg voor ouderen in verzorgings- en verpleeghuizen is een eenheidsworst. Bewoners krijgen allemaal hetzelfde eten, kijken naar dezelfde televisiezenders en doen dezelfde activiteiten. Saai. En daarom komt mevrouw Van der Velde, 87 jaar, niet van haar kamer.

Ze is een van de 150 bewoners van het Amsterdamse verzorgingshuis De Riekerhof. Het huis heeft een 'trempunt' waar bewoners van 's ochtends tot 's avonds worden beziggehouden door een activiteitenbegeleider. Maar op de activiteiten (bingo, klaverjas) noch op het gezelschap zit ze wachten. Haar hele leven heeft ze motor gereden, gereisd, films gemonteerd, geschreven en gefotografeerd. „Ik heb niets met die aanrechtvrouwtjes in het huis,” zegt ze. „Het gaat altijd over de kinderen en de kleinkinderen en hoe je

vroeger de aardappels at. Ja zeg, wat zijn dat nou voor gesprekken!” Kordaat: „Maar ik red me wel, hoor. Je moet het toch zelf doen.”

Zou er voor mevrouw Van der Velde niet iets kunnen worden georganiseerd wat avontuurlijker en creatiever is dan bingo? Sociologe Tineke van den Klinkenberg vindt van wel. Ze is de auteur van het onlangs verschenen boekje: *Thuis Wезen - Gesprekken over waardige zorg*. Geschreven om beleidsmakers en wetenschappers te laten nadenken over vernieuwende projecten in de ouderenzorg.

Uit de veertien interviews die ze voor het boekje deed, bleek dat het probleem van mevrouw Van der Velde niet op zichzelf staat. Veel ouderen kunnen het leven dat ze hebben geleid niet voortzetten in een verzorgingshuis. Ze zijn veroordeeld tot een leven dat niet tot hun verbeelding spreekt. „Je moet kijken naar de levensstijl van iemand en daar de zorg en activiteiten op aanpassen,” adviseert Van den Klinkenberg.

Tot nu toe

- De meeste verpleeg- en verzorgingshuiszorg wordt betaald uit de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) en een eigen bijdrage.
- Tot en met het einde van deze kabinetsperiode wordt 795 miljoen euro bezuinigd op de AWBZ.
- Het ministerie gaat in die zelfde periode 1,9 miljard euro investeren.
- Jaarlijks is er volgens branchevereniging Actiz een tekort van 250 miljoen euro om voor voldoende personeel te zorgen.

Activiteitenbegeleider Martin van der Velde probeert dat binnen de mogelijkheden die er zijn al te doen. Zo neemt hij de ouderen wel eens mee naar een volkstuin of naar Artis. Hij zou vaker met een bus vol ouderen een uitstapje maken, maar